TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Có cơ chế để xem xét trách nhiệm đối với các trường hợp ban hành văn bản trái pháp luật

18:15 15/02/2025

Sáng 15/2, tại Nhà Quốc hội, tiếp tục Chương trình Kỳ họp bất thường lần thứ 9, Quốc hội khóa XV, dưới sự chủ trì của Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn, Quốc hội tiến hành thảo luận ở hội trường về dự án Luật Tổ chức chính quyền địa phương sửa đổi.

ĐBQH Cầm Thị Mẫn (Đoàn ĐBQH tỉnh Thanh Hóa) tham gia góp ý

Tham gia góp ý về phân cấp cho chính quyền địa phương (Điều 14), ĐBQH Cầm Thị Mẫn (Đoàn ĐBQH tỉnh Thanh Hóa) tán thành việc tiếp tục hoàn thiện các quy định về phân cấp cho chính quyền địa phương nhằm cụ thể hóa chủ trương đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, phát huy tính chủ động, sáng tạo, tự chịu trách nhiệm của chính quyền địa phương các cấp theo tinh thần "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm".

Tuy nhiên, đại biểu cho rằng, nguyên tắc phân cấp cần hết sức rạch ròi để tránh chồng chéo về nhiệm vụ, quyền hạn giữa các cơ quan trong tổ chức bộ máy

chính quyền các cấp, cụ thể:

Thứ nhất, đề nghị rà soát lại nội dung Điều này để bảo đảm thống nhất với tên Điều bởi tên Điều là phân cấp cho chính quyền địa phương, trong đó chính quyền địa phương gồm có HĐND và UBND. Tuy nhiên, tại khoản 1 Điều 14 quy định "... UBND cấp tỉnh, cấp huyện được phân cấp cho cơ quan chuyên môn, tổ chức hành chính khác thuộc UBND cấp mình, UBND cấp tỉnh, cấp huyện được phân cấp cho đơn vị sự nghiệp công lập thuộc phạm vi quản lý thực hiện liên tục, thường xuyên một hoặc một số nhiệm vụ, quyền hạn thuộc thẩm quyền của mình ...", mà cơ quan chuyên môn, tổ chức hành chính khác hay đơn vị sự nghiệp công lập thì không phải là cấp chính quyền địa phương.

Thứ hai, Hiến pháp năm 2013 đã quy định HĐND là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, còn UBND là cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương, là cơ quan chấp hành của HĐND. Đại biểu băn khoăn việc quy định việc cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương (HĐND) được phân cấp cho cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương (UBND cùng cấp); việc tập thể UBND phân cấp cho cá nhân Chủ tịch UBND cấp dưới như quy định tại khoản 1 Điều 14. Do đó đề nghị Ban soạn thảo nghiên cứu về quy định này để bảo đảm phù hợp với quy định của Hiến pháp năm 2013 về vị trí, chức năng của từng chủ thể.

Thứ ba, trong bối cảnh đất nước ta đang bước vào kỷ nguyên mới, với quyết tâm và khát vọng mạnh mẽ thì việc đẩy mạnh phân cấp nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo, tự chịu trách nhiệm của chính quyền địa phương là hết sức cần thiết. Khoản 2 Điều 14 của dự thảo Luật quy định "... Cơ quan phân cấp có trách nhiệm bảo đảm các điều kiện cần thiết để thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn phân cấp, trừ trường hợp cơ quan, tổ chức được phân cấp có đề nghị và cam kết về việc tự bảo đảm điều kiện thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn được phân cấp".

Đại biểu băn khoăn về việc giá trị pháp lý của "cam kết" và cơ sở để thực thi cam kết của các cơ quan, tổ chức có đề nghị tại Điều này. Do đó đề nghị cần rà soát để quy định rõ ràng về nguyên tắc, cách thức phân cấp, hình thức thực hiện và các điều kiện bảo đảm, phù hợp với yêu cầu cải cách, đổi mới một cách mạnh mẽ, bảo đảm rõ người, rõ việc, rõ trách nhiệm.

Góp ý về nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND cấp tỉnh (Điều 16), đại biểu Cầm Thị Mẫn cho rằng, dự thảo Luật đã bổ sung nhiệm vụ, quyền hạn mới của HĐND cấp tỉnh liên quan đến "Thu hồi, bãi bỏ, sửa đổi, bổ sung một phần hoặc toàn bộ văn bản do mình ban hành khi xét thấy không còn phù hợp hoặc trái pháp luật" tại điểm q khoản 1 Điều 16. Đề nghị quy định rõ hơn trường hợp "khi xét thấy không còn phù hợp" để làm căn cứ tổ chức thực hiện, tránh tùy nghi trong quá trình triển khai và ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của các tổ chức, cá

nhân khác. Đồng thời, có cơ chế để xem xét trách nhiệm đối với các trường hợp ban hành văn bản trái pháp luật.

An Nhiên